

Ankogel (3250 m)

Prvi osvojeni ledeniški tritisočak v Alpah

✍ in 📷 Andrej Mašera

Ankogel ima poseben privilegij: po njem se imenuje cela gorska skupina v vzhodnem delu Visokih Tur, v kateri je tudi Hochalmspitze, 3360 m, ki ga po višini prekaša za celih 110 metrov. Domnevam, da je bila nekoč v davnini, ko so dajali goram imena, vloga »ženskih« vrhov pač taka, da se je celo »kraljica Visokih Tur« morala podrediti prvenstvu »moškega« Ankogla.

Gora in ljudje

Ankogel leži v vzhodnem delu Visokih Tur in se s svojo mogočno zgradbo dviga nad tremi globokimi dolinami, tako da na opazovalca de-

luje zelo učinkovito. Na južni strani se ob vznožju njegovega masiva vije slikovita alpska dolina Seebachtal, polna bujnega zelenja in sončnih travnikov. Proti severozahodu z vrha strmo skalnato pobočje prepada v dolgo in samotno dolino Anlaufthal, ki je v zgornjem delu precej pusta in malo poraščena. Njen iztek je v bližini znanega zdravilišča Badgastein. Pokrajinsko je gotovo najbolj zanimiva dolina Großelendtal, ki se približa vznožju Ankogla s severovzhoda. Pravzaprav je nadaljevanje velike in dolge doline Maltatal, ki pri velikem umetnem jezeru Kölnbreinspeicher, na višini 1890 m, naredi izrazit zavoj na levo.

Vršno skalnato glavo Ankogla obkroža nekaj večjih in manjših ledenikov, ki so se v zadnjem času zaradi znanih razlogov precej zmanjšali.

Počitek na Klein Ankoglu, v ozadju glavni vrh

Največji je Kleinlendkees, ki leži severovzhodno od vrha in je preprežen s številnimi razpokami. V pobočju nad Anlaufalom se spušča ledenik Radeckkees, ki je zelo strm, jugozahodno od vršnega masiva pa še vztrajajo ostanki Lassacherkeesa, ki je dokaj položen in sploh nima razpok. Na valoviti skalnati planjavi, vzhodno od vrha Ankogla, leži na višini 2547 m ljubko malo jezerce Pleßnitzsee.

Z zahoda se na masiv Ankogla pripenja glavni greben Visokih Tur, ki se potem nadaljuje v jugovzhodni smeri proti vrhu Hochalmspitze. Z vrha gre proti severu veličasten greben, v katerem je še nekaj pomembnih tritisočakov, kot so Schwarzkopf, 3171 m, Grubenkarkopf, 3001 m, in Tischlerspitze, 3002 m. Sicer pa Ankogel v neposredni bližini nima takega izrazitejšega tekmeča, zato slovi kot prvovrsten razglednik. V bližini Ankogla sta dve veliki koči, Osnabrücker Hütte, 2026 m, v zatrepu doline Kleineldental, in Hannoverhaus, 2720 m, na ošiljenem grebenskem vršiču Arnoldhöhe vzhodno od vrha.

Prvi vzpon na Ankogel pravzaprav sega še v gorniško predzgodovino. Že leta 1762 se je nanj povzpel domačin Patschg iz Böcksteina in tako opravil prvi pristop na kak ledeniški triti-

sočak v Alpah. Prvi turistični vzpon je uspel znanemu Petru Karlu Thurwieserju leta 1822, »preprostemu sinu tirolskih gora, ki je pozneje postal ugleden profesor v Salzburgu; lahko ga štejemo za enega začetnikov poduhovljenega sodobnega gornštva v Alpah,« kot je zapisal tamkajšnji kronist. Vse odtlej so se vzponi na Ankogel množili, tako da je postal eden najbolj znanih in priljubljenih tritisočakov v Alpah. Leta 1911 so na Arnoldhöhe zgradili kočo Hannoverhaus, do katere je iz doline peš kar dobrih pet ur. Ugodni smučarski tereni pod kočo so bili verjetno poglavitni vzrok, da so leta 1966 zgradili gondolsko žičnico tako rekoč do koče. S tem se je dolga dvodnevna tura na Ankogel skrčila na enodnevni vzpon, ki pa se ga ravno zato dostikrat lotijo tudi neizkušeni in neustrezno opremljeni turisti, tako da je na žalost kar veliko nesreč. Ture nikakor ne smemo podcenjevati: zavedati se moramo, da gre le za tritisočak in da v teh višinah vsako vremensko poslabšanje lahko pomeni velik problem. V vršnem skalovju moramo imeti zanesljiv korak in oprijem, ker ni nobenih varoval, plezanje pa sega do I. tež. stopnje. Prav tako ne smemo imeti strahu pred globino. Če pa so skale zasnežene ali požledene, postane vzpon skrajno nevaren in se mu moramo nujno odpovedati. Komur se zdi spodaj opisani vzpon na Ankogel premalo vznemirljiv, naj se povzpne na vrh od koče Osnabrücker Hütte čez Kleinlendkees. Ta tura je zahtevnejša in skoraj še enkrat daljša.

V enem dnevu na razgledni vrh

Do vznožja Ankogla iz Slovenije ni zelo daleč. Deželo zapustimo skozi karavanški predor in se po turski avtocesti peljemo mimo Beljaka do Spittala, tam pa zavijemo na levo v dolino Mölltal do kraja Obervellach. Potem zapeljemo proti severu do elegantnega letoviškega kraja Mallnitz in še 3 km naprej do spodnje postaje gondolske žičnice Ankogelbahn v dolini Seebachtal. Žičnica nas v 15 minutah potegne prek vmesne postaje Hochalmblick, 1940 m, do zgornje postaje na nadmorski višini 2626 m. Le četrtr ure strmega vzpona nad njo stoji na razgledni vzpetini Hannoverhaus.

Od zgornje postaje žičnice najprej malo sestopimo po široki stezi; z leve se nam kmalu pridruži pot od koč, znana Goslarer Weg št. 502. Lagodno stopamo proti vzhodu, obidemo skalno ostrogo pod razbrazdanimi stenami Grauleitenspitze, 2891 m, malo naprej pa pridemo do razcepa poti. Goslarer Weg gre naravnost naprej, mi pa zavijemo na levo navzgor po poti št. 520, ki v zmerni strmini pripelje do spodnjega roba ledenika Lassacher Kees. Ledenik je bil njega dni mnogo večji, danes je le še malo večja zaplata črnega snega in ledu. Pot vijuga ob njem navzgor do majhne uravnave z velikimi balvani, med katerimi teče potoček, ki se izceja iz ledenika. Potem postane sicer odlično označena pot manj razvidna, bolj robata in strma. Hoja po ledeniški moreni ni ravno nekaj najprijetnejšega, kar človek lahko doživi v gorah, tako da je malo snežišče, ki za kratek čas pretrga kobaljenje čez skale, pravo olajšanje. Kmalu nad snežiščem dosežemo bližino sedla Radeckscharte, 2872 m (pisano tudi Radeckscharte ali celo Radeggsscharte), in označbe nas usmerijo na desno, strmo navzgor čez večje balvane. Vzpenjanje zahteva previdnost in pozornost, ker so balvani vse večji; tako je vse do vrha Klein Ankogla, 3096 m, ki je pravzaprav le izrazita rama v masivu glavnega vrha. Na Klein Ankoglu številni turisti brez večjih gornjskih izkušenj zadovoljno končajo svoj vzpon, saj je magična višina 3000 m dosežena in presežena!

Do zelenega cilja nas čaka le še 150 višinskih metrov; zdaj bo pa šlo malo bolj zares! Po vodoravnem vmesnem grebenu dosežemo vznožje vršne zgradbe Ankogla in po izpostavljeni polici obidemo strmo skalno zaporo. Zanesljive označbe nas vodijo navkreber po strmih in ponekod izpostavljenem skalnatem pobočju, ves čas v bližini jugozahodnega grebena. Izmenjujejo se police, kratki žlebiči in skalnati skoki. Težavnost plezanja doseže le I. težavnostno stopnjo, res pa je, da na poti ni niti grama železja. Tako v slabe pol ure dosežemo vrh, ki je v bistvu zelo ostra in izpostavljena grebenska rez s kri-

žem na južnem koncu. Razgled je ob lepih dnevih enkratno: proti jugu in jugozahodu sega do Karavank, Karnijskih Alp in Sekstenskih Dolomitov, proti zahodu se blešči ledeniški veliki Visokih Tur, proti severu pa se dvigajo vršaci Severnih apneniških Alp. V bližini seveda vse prekosijo sosedje Hochalmispitze, Säuleck in Maresenspitze.

Za vzpon smo od zgornje postaje žičnice potrebovali dve uri in pol do tri. Najbolje je, da sestopimo po isti poti; sestop bo trajal kaki dve uri, saj po nerodnih balvanih ni pametno preveč hiteti. Z Radeckscharte se lahko vrnemo do Hannoverhausa tudi po stari, zapuščeni grebenski poti čez Grauleitenspitze, vendar jo zaradi močne krušljivosti in izpostavljenosti iskreno odsvetujem.

Literatura:

Buchenbauer Liselotte, Holl Peter: Ankogel- und Goldberggruppe. Bergverlag Rother, München 1986.

Seibert Dieter: Leichte 3000er. Bruckmann, München 2001.

Goedeke Richard: 3000er in den Nordalpen, Bruckmann, München 2004.

Zemljevid:

Bad Hofgastein. Österreichische Karte 155, 1 : 25 000. ●